

OPINIA POKONTROLNA KONTROLI nr POIS.01.04.01-A/1/2023

A. Podstawowe informacje o kontroli i jednostce kontrolowanej

1.	Numer kontroli	POIS.01.04.01-A/1/2023
2.	Numer projektu	POIS.01.04.01-00-0004/19
3.	Tytuł projektu	Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta Poznania, poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i nn, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych.
4.	Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	§ 13 Umowy o dofinansowanie projektu nr POIS.01.04.01-00-0004/19
5.	Nazwa jednostki kontrolowanej	ENEA Operator Sp. z o.o.
6.	Adres jednostki kontrolowanej	ul. Strzeszyńska 58 60-479 Poznań
7.	Osoba dokonująca czynności kontrolnych	Edyta Obrzut Główny specjalista
8.	Termin i rodzaj kontroli	Kontrola planowa przeprowadzona w dniach: 18.01.2023 r. – 04.04.2023 r.
9.	Zakres kontroli	Kontrola procedury zawarcia Aneksu nr 1 z dn. 24.05.2022 r. nr CRU/A/1200/9000067143/2022 do umowy nr CRU/U/1200/9000047290/2019 z dnia 24.06.2020 r. na „Budowę elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta Poznania, poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i nn, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych”.

10.	Dane identyfikujące kontrolowaną umowę	
11.	Numer umowy oraz data zawarcia z wykonawcą	Aneks nr 1 nr CRU/A/1200/9000067143/2022 z dn. 24.05.2022 r. do umowy CRU/U/1200/9000047290/2019 z dnia 24.06.2020 r.
12.	Podstawa prawna zawarcia umowy	Wewnętrzna procedura Beneficjenta - „Regulamin udzielania zamówień przez Enea Operator Sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej”. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) (dalej: <i>uPzp</i>).
13.	Nazwa Wykonawcy umowy	Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Budownictwa Energetycznego ELBUD Poznań SA (Lider Konsorcjum) ELFEKO SA (Członek Konsorcjum)
14.	Wartość netto umowy	22 424 390,24 zł
15.	Wartość brutto umowy	27 582 000,00 zł

B. Ustalenia kontroli.

W umowie o dofinansowanie nr POIS.01.04.01-00-0004/19 Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z należytą starannością i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego. W umowie wprowadzono klauzulę, zgodnie z którą warunkiem uznania wydatków za kwalifikowane jest ich poniesienie zgodnie z *Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* (dalej: *Wytoczne*).

Do oceny prawidłowości zawarcia Aneksu nr 1 z dn. 24.05.2022 r. do umowy zawartej w ramach realizacji projektu, stosuje się wersję Wytocznich obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się podpisaniem umowy, tj. wersję z 19.07.2017 r.

Umowa nr CRU/U/1200/9000047290/2019 z dnia 24.06.2020 r. na realizację zamówienia pn.: „Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta

Poznania, poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i nn, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych" (dalej: *Umowa*) zawarta została w wyniku rozstrzygnięcia postępowania nr RPUZ/P/1585/2019/OD/ZIR/RI z dnia 27.12.2019 r., które zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego jako zamówienie sektorowe.

Postępowanie, w wyniku którego zawarta została *Umowa*, przeprowadzono w oparciu o wersję regulaminu obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania tj. *Regulamin udzielania zamówień przez Enea Operator Sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej* przyjętego Uchwałą nr 232/2019 Zarządu Enea Operator Sp. z o.o. z dnia 17.09.2019 r. (dalej: *Regulamin*). Dokument ten obowiązuje od 23.09.2019 r.

Ww. procedura była przedmiotem kontroli nr POIS.01.04.01-U/5 (2) /2022, w wyniku której stwierdzono, że jej zapisy są zgodne z regulacjami zawartymi w *Wytycznych*.

Procedura zawarcia *Umowy* była przedmiotem kontroli nr POIS.01.04.01-U/5 (2) /2022, w wyniku której stwierdzono naruszenie art. 29 ust. 1 *uPzp* poprzez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób niejednoznaczny. W wyniku ww. kontroli na *Umowę* nałożono korektę finansową wynikającą z pkt 21 *Taryfikatora*¹ w wysokości 10% z tytułu niejednoznacznego opisu przedmiotu zamówienia².

Aneks nr 1 nr CRU/A/1200/9000067143/2022 z dnia 24.05.2022 r. (dalej: *Aneks*) na podstawie § 4 pkt 15 *Umowy*, z przyczyn określonych w § 19 pkt 19.2.1, 19.2.4, 19.2.23 oraz 19.2.27 *Umowy* wprowadzono zmianę terminu wykonania Przedmiotu *Umowy* wraz z aktualizacją *Harmonogramu*. Termin zakończenia robót, w tym pozyskanie prawomocnych decyzji o pozwoleniu na użytkowanie inwestycji oraz sporządzenie dokumentacji powykonawczej dotyczącej inwestycji ustalono na 126 tygodni od dnia zawarcia *Umowy*. Termin realizacji przed zmianą wynosił nie więcej niż 100 tygodni od dnia podpisania *Umowy*.

Wykonawca w dniu 25.04.2022 r. złożył wniosek o dokonanie zmiany *Umowy*³ (dalej: *Wniosek*), w którym wskazał okoliczności i zdarzenia mające wpływ na konieczność zmiany *Umowy*, a które były niezależne od niego i nie były możliwe do przewidzenia na etapie zawierania *Umowy*, w tym:

1. Wydłużenie terminu pozyskania decyzji administracyjnej na prowadzenie prac budowlanych dla stacji transformatorowej GPZ Bema.

¹ Załącznik do Rozporządzenia Ministra Rozwoju z 29.01.2016 r. w sprawie warunków obniżenia wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (dalej rozporządzenie) (Dz.U. z 2018 r. poz. 971);

² W ogłoszeniu o zamówieniu, w pkt II.2.7, wskazano jako okres obowiązywania zamówienia 12 miesięcy, a w SIWZ i wzorze umowy nie więcej niż 100 tygodni;

³ Wniosek nr 3 o dokonanie zmiany w Umowie CRU/U/1200/9000047290/2019 z dnia 24.06.2020 r. „Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta Poznania, poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i nn, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych”;

Wykonawca wskazał, że prace związane z wymianą zespołów uziemiających pierwotnie planowane były na zgłoszenie robót budowlanych. Wniosek w tym zakresie do urzędu Miasta Poznań został przez Wykonawcę przygotowany i złożony 7.10.2021 r.⁴

Ze względu na różnice w gabarytach stanowisk, organ rozpatrujący sprawę zakwestionował tryb zgłoszenia. Zgodnie z *Wnioskiem*, Wykonawca podjął działania w celu złożenia wniosku o pozwolenie na budowę. W związku z usytuowaniem GPZ Bema w dorzeczu rzeki Warka wymagane są dodatkowe operaty i uzgodnienia geologiczne, które podlegają zatwierdzeniu przez organ. Wykonawca oszacował, że proces ten trwa ok. 8 miesięcy, wobec czego 18.02.2022 r. zwrócił się do Beneficjenta z prośbą o wykonanie stanowisk zespołów uziemiających w gabarytach istniejących stanowisk stacji⁵.

Do *Wniosku* Wykonawca załączył kserokopię korespondencji, która potwierdza wystąpienie niniejszego zdarzenia.

Dodatkowo w wyjaśnieniach⁶ Beneficjent wskazał, że „Zgodnie z postanowieniem nr UA-V.6743.2110.2021 z dnia 08.10.2021r. Prezydent Miasta Poznania nałożył obowiązek poprawienia zakresu wniosku dotyczącego rysunku stanowisk i przebiegu kabli. W zgłoszeniu nr 1 nowe stanowisko zespołu uziemiającego (ZU) było wrysowane jako większe od stanowiska istniejącego zgodnie z istniejącym standardem Enea Operator. Zgodnie z opinią UM Poznań dla przebudowy stanowisko powinno być tych samych rozmiarów. Aby mogły pozostać zwiększone stanowiska trzeba by było przeprowadzić proces uzyskania decyzji pozwolenia na budowę. Podjęliśmy prace prowadzące do uzyskania takiej decyzji, jednakże ze względu na ulokowanie istniejącej stacji GPZ Bema w dorzeczu rzeki Warta wymagane były dodatkowe opracowania i projekty robót geologicznych, zatwierdzenia ich w UM Poznań co powodowało uzyskanie stosownych decyzji i wydłużenie realizacji co najmniej o 6 miesięcy. Równolegle podjęto działania projektowe mające na celu opracowanie i zaprojektowanie prefabrykowanego stanowiska ZU w gabarytach istniejącego stanowiska (z uwagi na zastosowania nowych mniejszych rezystorów uziemiający gabaryty istniejących stanowisk były wystarczające). Nowe prefabrykowane stanowisko zostało zaprojektowane przez firmę wykonującą prefabrykat i w dniu 18.02.2022r. zwróciliśmy się do ENEA Operator z prośbą o zaakceptowanie takiego rozwiązania. Okres pomiędzy decyzją nr 497/2021 wnoszącą sprzeciw (z dnia 05.11.2021 r.) na pierwsze zgłoszenie robót budowlanych do wystąpienia z drugim zgłoszeniem z 07.04.2022 r. upłynął na wykonaniu dodatkowych badań gruntu, projektu robót geologicznych, zaprojektowaniu stanowiska zespołu uziemiającego mniejszego i lżejszego oraz uzgodnieniu tej zmiany z ENEA Operator, w końcowym efekcie opracowaniu zgłoszenia i złożeniu zgłoszenia w Urzędzie Miasta Poznań.

2. Wydłużenie czasu realizacji z uwagi na obostrzenia i ograniczenia związane z pandemią COVID-19.

Wykonawca uzasadnił, że w okresie trwania realizacji kontraktu na terenie całego kraju został ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego a później stan epidemii oraz wskazał jakie ograniczenia w związku z COVID-19 wystąpiły w tym okresie.

⁴ Zgłoszenie budowy lub wykonania innych robót budowlanych (PB-2) z 7.10.2021 r.;

⁵ Wiadomość e-mail Wykonawcy do Beneficjenta z 18.02.2022 r.;

⁶ Wiadomość e-mail z 15.03.2023 r.;

Dodatkowo w wyjaśnieniach⁷ Beneficjent wskazał, że następstwem ograniczeń w związku z COVID-19 był m.in. problem z dostawą zabezpieczeń SN firmy Lumel⁸.

3. Problem z dostawą liczników energii

Wykonawca za zgodą Beneficjenta dokonał zmiany producenta liczników⁹ i 20.01.2022 r. zawarł umowę z nowym dostawcą z terminem realizacji wyznaczonym na 28.04.2022 r. Pismem z 26.04.2022 r. Wykonawca poinformował o problemach z terminowością dostaw u nowego dostawcy, wskazując przewidywany termin dostawy na 30.05.2022 r.

Do *Wniosku* Wykonawca załączył kserokopię korespondencji, która potwierdza wystąpienie niniejszego zdarzenia.

4. Problem z dostawą zabezpieczeń SN firmy Lumel

W dniu 03.02.2022 r. Wykonawca poinformował Beneficjenta¹⁰ o problemach z dostawą zabezpieczeń SN tj. przesunięcie terminu dostawy o 14 tygodni. Jako przyczynę wydłużenia terminu realizacji dostawca¹¹ wskazał globalną sytuację wywołaną COVID-19, która zachwiała światową produkcją i przyczyniła się znacząco do przerywania ciągów dostaw podzespołów wykorzystywanych do realizacji zabezpieczeń.

Do *Wniosku* Wykonawca załączył kserokopię korespondencji, która potwierdza wystąpienie niniejszego zdarzenia.

5. Trzeci stopień alarmowy CRP

W dniu 03.02.2022 r. Wykonawca poinformował Beneficjenta¹² o problemach związanych ze zdalnymi dostęпами firmy Mikronika Sp. z o.o., która jest podwykonawcą w zakresie uruchomienia automatyki FDIR. We *Wniosku* Wykonawca wskazał, że zakaz zdalnych dostępow do SSiN¹³ uniemożliwia wykonanie jakichkolwiek prac związanych z realizacją zadania w zakresie konfiguracji, testów i sprawdzeń systemu.

Do *Wniosku* Wykonawca załączył kserokopię korespondencji, która potwierdza wystąpienie niniejszego zdarzenia.

We *Wniosku* jako uzasadnienie prawne wprowadzenia zmian wskazano postanowienia *Umowy* tj.: § 4 pkt. 4.13 oraz § 19 ust. 19.1, ust. 19.2 pkt. 19.2.1, pkt. 19.2.4, pkt. 19.2.19, pkt. 19.2.23, pkt. 19.2.27 i pkt. 19.2.29.

⁷ Wiadomość e-mail z 15.02.2023 r.;

⁸ co potwierdza załącznik nr 5 do wniosku tj. pismo dostawcy zabezpieczeń firmy LUMEL S.A. z 02.02.2022 r.

⁹ Producent, u którego złożono zamówienie 21.10.2021 r., pismem z 6.12.2021 r. poinformował wykonawcę o wydłużonym terminie realizacji zamówienia, zmieniając termin dostawy z 14.01.2022 r. na 28.12.2022 r.;

¹⁰ Pismem z 02.02.2022 r.;

¹¹ Pismo firmy LUMEL S.A. z 02.02.2022 r. dotyczące dostawy zabezpieczeń SN dla tematu Smart Miasto Poznań;

¹² Pismem z 25.03.2022 r.;

¹³ Pismo WEO22E040990 z 12.04.2022 r. ws. wprowadzenia trzeciego stopnia alarmowego CRP w ENEA Operator Sp. z o.o.;

Wykonawca wnioskował o wydłużenie terminu realizacji umowy o 179 dni¹⁴ tj. o czas wynikający z opóźnienia spowodowanego okolicznością wskazaną w pkt. 1 powyżej¹⁵.

Wniosek został zaakceptowany przez Beneficjenta¹⁶ 25.04.2022 r.

Aneks¹⁷ wydłużono termin realizacji umowy o 26 tygodni tj. 182 dni. W wyjaśnieniach z 27.01.2023 r.¹⁷ wskazano, że „w umowie wykonawczej termin realizacji umowy określono w tygodniach i tę formę zachowano również w przedmiotowym aneksie”.

Zgodnie § 4 pkt 4.13 Umowy Wykonawca może wystąpić o zmianę terminu realizacji umowy w przypadku wystąpienia przyczyn niezależnych od stron (w tym z powodu działania siły wyższej), wprowadzenia przez strony istotnych zmian do Umowy w trakcie jej realizacji, konieczności wykonania robót dodatkowych niezbędnych do prawidłowego zakończenia robót oraz z powodu innych przyczyn leżących po stronie Zamawiającego.

Ponadto potwierdzono również, że zapisy dotyczące możliwości zmian postanowień Umowy znajdują się w § 19 przedmiotowej Umowy. Wskazane zapisy dotyczące możliwości wprowadzania zmian do umowy znajdowały się we wzorze umowy będącej załącznikiem do SIWZ¹⁸.

Po przeanalizowaniu procedury zawarcia Aneksu oraz przedłożonych dokumentów i wyjaśnień potwierdzono, że Aneks nr 1 nr CRU/A/1200/9000067143/2022 z dnia 24.05.2022 r. został zawarty zgodnie z regulacjami znajdującymi się w art. 144 ust. 1 pkt 1) uPzp oraz w Umowie.

Powyższa zmiana nie doprowadziła do zmiany charakteru Umowy.

Symptomy mogące wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego.

Nie stwierdzono symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego.

Zastosowane techniki kontrolne:

Do weryfikacji niniejszego zakresu kontroli wykorzystano:

- a) analizę dokumentów źródłowych,
- b) wyjaśnienia Beneficjenta.

Wypełniono następujące listy sprawdzające:

- Lista sprawdzająca dokumenty/informacje w postępowaniach objętych zakresem stosowania ustawy PZP-Aneksy;
- Lista sprawdzająca dot. symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego oraz zidentyfikowanych sygnałów dot. nadużyć finansowych do wykorzystania podczas kontroli zawierania umów.

¹⁴ Liczone od 28.10.2021 r. (przewidywany termin uprawomocnienia pierwszego zgłoszenia robót budowlanych) do 25.04.2022 r. (data złożenia drugiego zgłoszenia robót budowlanych);

¹⁵ Opóźnianie spowodowane okolicznościami opisanymi w pkt. 3-5 pokrywa się z opóźnieniem opisanym w pkt. 1;

¹⁶ Menadżera Inwestycji Dyrektor Zakładu Zarządzania Dystrybucją działającą na podstawie pełnomocnictwa 59/P/39474/2022 z 01.02.2022 r.

¹⁷ Wiadomość e-mail z 27.01.2023 r.;

¹⁸ Postępowanie oznaczone numerem RPUZ/P/1585/2019/OD/ZIR/RI.

Przeprowadzono analizę dokumentacji, która dotyczyła zawarcia kontrolowanego aneksu do umowy oraz wyjaśnień Beneficjenta.

C. Wykaz stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości.

Nie dotyczy.

D. Informacja o korektach finansowych.

Nie dotyczy.

E. Zalecenia.

Nie dotyczy.

F. Informacja o wystąpieniu z wnioskiem do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o przeprowadzenie kontroli.

Nie dotyczy.

Kontrolujący:

Edyta Obrzut

Podpis Kierownika jednostki kontrolującej lub osoby upoważnionej:

Małgorzata Keller-Boroszko

Dyrektor Biura Kontroli i Audytu

Pouczenie:

Zgodnie z Podrozdziałem 4.1 Załącznika nr 1 do Zaleceń dla instytucji zaangażowanych w realizację PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie procedur kontrolnych oraz systemu rocznych rozliczeń do wydanej opinii pokontrolnej beneficjent może zgłosić pisemne zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem. Zastrzeżenia należy przekazać instytucji kontrolującej w terminie 14 dni od dnia otrzymania opinii pokontrolnej. W takim wypadku dokumentacja podlega ponownej weryfikacji.